

ΕΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΑ ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ

Ουσία και σημασία του εγχειρήματος

Εκινήσαμε την αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων ως δημόσιο εγχείρημα. Αυτό σημαίνει ότι οι σχετικές διεργασίες δεν αποτελούν υπόθεση μόνον της εννεαμελούς επιτροπής που ορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο αλλά όλων των ανθρώπων που εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία ή που ενδιαφέρονται να έχουν λόγο για την Παιδεία. Για το λόγο αυτό από την πρώτη ημέρα της λειτουργίας της η Επιτροπή δημοσιοποιεί τους εκάστοτε προβληματισμούς της και αναζητεί τη συνεισφορά της κυπριακής κοινωνίας σ' αυτούς.

Η επιλογή μας να κάνουμε τη μεταρρύθμιση των αναλυτικών προγραμμάτων δημόσια υπόθεση ξαφνιάζει και είναι φυσικό να αντιμετωπίζεται καμιά φορά με δυσπιστία, καθώς για πολλούς και πολλές αποτελεί πρωτόγνωρη διαδικασία. Όμως η επιλογή αυτή είναι λογική απόρροια της πεποίθησής μας ότι μια μεταρρύθμιση αναλυτικών προγραμμάτων στον 21ο αιώνα μόνον τότε μπορεί να στεφθεί από επιτυχία, όταν ήδη στο σχεδιασμό της συμμετέχουν όλοι οι άνθρωποι και οι θεσμοί που εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία ή από τον ρόλο τους στην κοινωνία έχουν λόγο για την Παιδεία.

Πολυάριθμες ήταν μέχρι σήμερα οι συναντήσεις που έγιναν για το σκοπό αυτό με τις οργανώσεις εκπαιδευτικών, τα πολιτικά κόμματα, τις ομοσπονδίες γονέων και το προσωπικό σχολείων. Η υπευθυνότητα και η εγκυρότητα των απόψεων των συνομιλητών μας σε όλες αυτές τις συναντήσεις απέδειξαν με τον πιο περίτρανο τρόπο ότι η κυπριακή κοινωνία είναι ώριμη για μια τέτοια δημοκρατική διαδικασία και, συνεπώς, δικαίως

μπορούμε να αισιοδοξούμε για το μέλλον αυτού του σημαντικού εγχειρήματος. Εγχείρημα, από το οποίο, ας μην ξεχνούμε, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό το μέλλον αυτής της χώρας και το μέλλον των παιδιών μας.

Η έννοια του αναλυτικού προγράμματος συγχέεται συχνά με την έννοια της «ύλης» των μαθημάτων. Γι' αυτό μερικές φορές η αναμόρφωσή τους θεωρείται, κακώς, ως μια υπόθεση πρόσθεσης και αφαίρεσης ύλης ή/και μαθημάτων. Η αλήθεια όμως είναι ότι τα αναλυτικά προγράμματα είναι κάτι πολύ μεγαλύτερο και πολύ πιο σύνθετο. Ουσιαστικά έρχονται να απαντήσουν σε ερωτήματα, ανάμεσα στα οποία ανήκουν τα εξής: Ποιος ο ρόλος της εκπαίδευσης στην κοινωνία και στη ζωή ενός ανθρώπου; Τι πρέπει να έχει ένας άνθρωπος για να μπορεί να θεωρείται μορφωμένος; Τι πρέπει να διδάξουμε και πώς πρέπει να οργανώσουμε τα σχολεία και τη διδασκαλία έτσι ώστε όλα τα παιδιά να αποκτήσουν τα εφόδια ενός μορφωμένου ανθρώπου; Πώς θα καταφέρουμε να κάνουμε τα παιδιά μας να βιώσουν στο σχολείο και χάρη στο σχολείο την παιδική ηλικία και τη νεότητα τους ως τις πιο ευτυχισμένες περιόδους της ζωής τους;

Τέτοια είναι τα ερωτήματα που καλούνται να απαντήσουν όσοι και όσες επιφορτίζονται με τη διαμόρφωση αναλυτικών προγραμμάτων, και αντιλαμβάνεται κανείς αμέσως γιατί τουλάχιστον τα πρώτα δύο είναι απαραίτητα να απαντιούνται μέσα από μια διαδικασία διαλόγου που στοχεύει στην επίτευξη κοινωνικής συναίνεσης.

Αντιλαμβάνεται κανείς, επίσης, ότι η μεταρρύθμιση των αναλυ- ►

► τικών προγραμμάτων έχει ιδιαίτερη σημασία για ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα, καθώς αποτελεί αφετηρία και σημείο αναφοράς για κάθε αλλαγή στο εκπαιδευτικό σύστημα: αξιολόγηση, κτιριακή και υλικοτεχνική υποδομή, διδακτικά υλικά και σχολικά εγχειρίδια, επιμόρφωση και άλλα παρόμοια εξαρτώνται πλήρως από το περιεχόμενο των αναλυτικών προγραμμάτων. Γι' αυτό στις αρχές της δεκαετίας του 1970, δεκαετία έντονων παιδαγωγικών προβληματισμών στην Ευρώπη, επικρατούσε το σύνθημα «εκπαιδευτική μεταρρύθμιση είναι η μεταρρύθμιση των αναλυτικών προγραμμάτων». Αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο σήμερα.

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΜΕ ΓΟΡΓΟΥΣ ΡΥΘΜΟΥΣ

Η Επιτροπή μας ξεκίνησε τη δουλειά της στις αρχές Ιουλίου 2008 και επεξεργάστηκε τις απαντήσεις στα πρώτα δύο ερωτήματα, δηλαδή σε εκείνα που αναφέρονται στη σημασία της εκπαίδευσης για το μέλλον των παιδιών και της χώρας και στα χαρακτηριστικά του μορφωμένου Κύπριου πολίτη του 21ου αιώνα. Χαρακτηρίζουμε τις απαντήσεις μας αυτές «ως φάση προβληματισμού» καθώς αποτελούν την αφετηρία των διαβουλεύσεών μας με οργανώσεις, θεσμούς και πρόσωπα και η οριστική διατύπωσή τους θα γίνει με την ολοκλήρωση της δημόσιας συζήτησης. Βεβαίως η επιλογή μας να πραγματοποιηθεί η μεταρρύθμιση ως δημόσιο εγχείρημα δεν απαλλάσσει την Επιτροπή από τις ιδιαίτερες ευθύνες που ανέλαβε με την αποδοχή του διορισμού της: είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει με γοργούς ρυθμούς, πρώτον επειδή η μεταρρύθμιση επείγει (καθώς η μορφή και το περιεχόμενο όλων των άλλων αλλαγών στην εκπαίδευση εξαρτιούνται από αυτήν), και, δεύτερον, επειδή ακόμη και η πιο μικρή καθυστέρηση τροφοδοτεί τους φόβους ότι το εγχείρημα –κί' αυτή τη φορά– μπορεί να βαλτώσει.

Όμως δεν υπάρχει λόγος για φόβους και ανησυχίες: Η μεταρρύθμιση των αναλυτικών προγραμμάτων προχωρεί και θα ολοκληρωθεί στο συντομότερο χρονικό διάστημα που επιτρέπει ένα εγχείρημα τέτοιου μεγέθους. Ταυτόχρονα πρέπει να είναι σαφές ότι εισαγωγή των νέων αναλυτικών προγραμμάτων θα γίνει με ιδιαίτερη προσοχή και τμηματικά, έτσι ώστε να μην υπάρξει η παραμικρή ανασφάλεια, αβεβαιότητα και αναταραχή στα σχολεία και στις οικογένειες των μαθητών και των μαθητριών.

Αδικαιολόγητη, αν και κατανοητή, είναι, παρεμπιπτόντως, η ανησυχία που εκφράζεται ως προς τις «προθέσεις» αλλαγών σε διάφορα μαθήματα και σε σχολικά βιβλία. Η μεταρρύθμιση των αναλυτικών προγραμμάτων είναι μια εντελώς συστηματική εργασία, στην οποία είναι αδιανόητο να σχεδιάζεται μια επιμέρους ενέργεια, όπως είναι ένα τμήμα της ύλης κάποιου μαθήματος και το περιεχόμενου ενός σχολικού εγχειριδίου, πριν ολοκληρωθούν οι προηγούμενες φάσεις της ανάπτυξης του αναλυτικού προγράμματος (στις οποίες βρισκόμαστε σήμερα). Συνεπώς η αναφορά σε δήθεν προθέσεις για

συγκεκριμένες (ανεπιθύμητες) αλλαγές στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης μόνο ως αποτέλεσμα παρεξήγησης ή σύγχυσης μπορεί να ερμηνευτεί. Πάντως ένα είναι βέβαιο: η κοινωνική συναίνεση, που αποτελεί το επιθυμητό πλαίσιο διαμόρφωσης του αναλυτικού προγράμματος, συνεπάγεται το σεβασμό των ευαισθησιών όλων των πολιτών, και η αρχή αυτή θα τηρηθεί, επειδή αποτελεί δικαίωμα των παιδιών να μορφώνονται σε ένα περιβάλλον αμοιβαίου σεβασμού των ανθρώπων.

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ

Η αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων στην Κύπρο συμβαδίζει με παρόμοιες προσπάθειες που γίνονται στις περισσότερες χώρες, καθώς κοινή είναι η διαπίστωση ότι τα παιδιά πρέπει να προετοιμαστούν για ένα πολύ πιο διαφορετικό κόσμο από αυτόν που γνώρισαν οι προηγούμενες γενιές. Όμως, παρ' όλες τις ομοιότητες θα συνεχίσουν να υπάρχουν ορισμένες σημαντικές διαφορές ανάμεσα στα δικά μας αναλυτικά προ-

γράμματα και εκείνα των άλλων χωρών (ιδιαίτερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της οποίας αποτελεί μέλος η Κύπρος), καθώς η ελληνοκυπριακή κοινότητα πορεύεται στον 21ο αιώνα μέσα από σοβαρές ιδιαιτερότητες που σφραγίζουν την πορεία της.

Σε αντίθεση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες που, κατά κανόνα, μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο αναπτύχθηκαν σε συνθήκες ειρήνης, η Κύπρος βίωσε αποικιοκρατία, κηδεμονευόμενη ανεξαρτησία, πραξικόπημα, στρατιωτική εισβολή, κατοχή και μαζική προσφυγιά. Αποτελεί μοναδικό κατόρθωμα το γεγονός ότι μέσα σ' αυτές τις αντίξοες και δραματικές συνθήκες η Κύπρος πραγματοποίησε τεράστια βήματα στους τομείς του πολιτισμού, της οικονομίας και της κοινωνικής συνοχής, έτσι ώστε να διακρίνεται για όλα αυτά σήμερα στην Ευρώπη. Την ίδια στιγμή η ελληνοκυπριακή κοινότητα, μόνη αυτή στην Ευρώπη, αγωνίζεται για

το δικαίωμα και τη δυνατότητα να ζει ειρηνικά και χωρίς περιορισμούς σε μια ενωμένη πατρίδα.

Με όλα αυτά ως αφετηρία τα νέα αναλυτικά προγράμματα έρχονται να θεμελιώσουν ένα εκπαιδευτικό σύστημα υψηλής ποιότητας που θα συμβάλλει στην ισότιμη συμμετοχή της νέας γενιάς στην Ευρώπη, στη διακριτή συμμετοχή της στην ανάπτυξη της γνώσης, και στη διαβίωσή της στην πατρική γη σε συνθήκες απόλυτης ελευθερίας, ισότητας, δημοκρατίας, ειρήνης, ευημερίας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό σύστημα στο πλαίσιο του ελληνικού πολιτισμού (όπως αυτός διαμορφώθηκε στο πέρασμα των χρόνων και ιδιαίτερα στην επαφή του με άλλους πολιτισμούς), μέσα στο οποίο τα παιδιά της ελληνοκυπριακής κοινότητας θα πάρουν όλα τα εφόδια για να διαμορφώσουν με αυτοπεποίθηση την ταυτότητά τους, μαθαίνοντας ταυτόχρονα να σέβονται τα διαφορετικά χαρακτηριστικά της ταυτότητας όλων των άλλων κοινοτήτων της Δημοκρατίας της Κύπρου, καθώς επίσης των συμμαθητών και συμμαθητριών τους που κατάγονται από άλλες χώρες.

Γιώργος Τσιάκαλος

Καθηγητής Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Πρόεδρος Επιτροπής Μεταρρύθμισης των Αναλυτικών Προγραμμάτων

■ ΑΡΘΡΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΜΕΙΣ, Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΑΣ

Η ταυτότητα μας είναι αδιπραγμάτευτη. Η γλώσσα μας είναι δεδομένη. Και οι δύο βγαίνουν από τον πολιτισμό που οι αρχαίοι Έλληνες έφεραν στην Κύπρο εδώ και 3500 περίπου χρόνια. Μέσα από αυτό τον πολιτισμό δίνουμε νόημα στο σημερινό κόσμο και γι' αυτό τον πολιτισμό είμαστε περήφανοι, όπως άλλωστε είναι το κάθε έθνος για το δικό του πολιτισμό. Το δικό μας πολιτισμό έχουμε χρέος, όλοι οι Έλληνες, όπου κι αν βρισκόμαστε, να κρατούμε, να τιμούμε και να λαμπρύνουμε. Φυσικά, κι εδώ

στην Κύπρο. Εδώ, ο χρόνος και ο τόπος μας έταξαν να υπηρετούμε και να διευρύνουμε τον Ελληνικό πολιτισμό έξω από τα σύνορα του Ελληνικού κράτους. Η προσπάθεια να ενσωματώσουμε την Κύπρο στο Ελληνικό κράτος δεν απέδωσε. Και οριστικά πορευόμαστε στο μέλλον σαν ανεξάρτητο κράτος.

Έχουμε χρέος να αγαπήσουμε αυτό το κράτος σαν ζωντανή απόδειξη της δύναμης του Ελληνικού πολιτισμού να δημιουργήσει πατρίδες έξω από τα όρια της Ελλάδας. Η ιστορία μας έταξε να μοιραζόμαστε αυτή τη γη και, για κάποιο χρόνο, αυτό το κράτος με άλλους, γιατί η δική τους ιστορία διασταυρώθηκε με τη δική μας. Για τη γη αυτή συγκρουστήκαμε αλλά, τελικά, η σύγκρουση αποδείχτηκε για όλους αδιέξοδη. Γι' αυτό όλοι πρέπει να αποδεχτούμε ότι η πολιτιστική μας ταυτότητα δεν ταυτίζεται με τον πολιτικό χαρακτήρα του κράτους, όπως έχει συμβεί σε πολλές χώρες του κόσμου. Όσο δεν το αποδεχόμαστε, η πολιτιστική ταυτότητα όλων όσοι ζουν εδώ θα παραμένει τραυματισμένη από το πολιτικό πρόβλημα που θα μας υποβαθμίζει. Όταν το αποδεχτούμε τότε το ένα μπορεί να τροφοδοτεί το άλλο και να γίνει πηγή πλούτου για όλους.

Η παιδεία μας δεν μπορεί φυσικά να είναι οτιδήποτε άλλο από Ελληνική. Οφείλει να μας δείχνει το παρελθόν μας, τις ρίζες μας, να καλλιεργεί τη γλώσσα μας και να διασφαλίζει ότι θα παραμείνουμε στη συνείδηση, στις συνήθειες και στις παραδόσεις, και φυσικά στη γλώσσα, Ελληνοκύπριοι, δεμένοι με τους δεσμούς της μνήμης και της συνείδησης με τους όπου γης άλλους Έλληνες. Ταυτόχρονα, όμως, αυτή η παιδεία οφείλει να μας καταστήσει ικανούς να διαφυλάξουμε με σοφία και σωφροσύνη την παρουσία μας εδώ, χωρίς άλλες υποχωρήσεις, χωρίς άλλες αναδιπλώσεις. Το ίδιο όμως ισχύει και για τους Τουρκοκύπριους. Γι' αυτό η παιδεία της Κύπρου μας πρέπει να χαλυβδώσει την βούληση μας να ζήσουμε σε ένα πολυπολιτισμικό κράτος, όπου οι δύο κύριες κοινότητες συνεργάζονται γιατί εμπιστεύονται και σέβονται η μια την άλλη και δημιουργούν συνθήκες αξιοπρέπειας, ευημερίας και ευποίας για όλους τους κατοίκους, είτε ανήκουν σε αυτές είτε ανήκουν σε άλλες ομάδες. Σ' αυτό το κράτος όλοι Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Μαρωνίτες, Αρμένιοι, Λατίνοι και άλλοι που τους φέρνουν εδώ τα ρεύματα του σύγχρονου κόσμου είμαστε συμπολίτες που βάζουμε την ταυτότητά μας στην υπηρεσία της ανοιχτής δημοκρατίας μας.

Σ' αυτό το κράτος δεν έχουν θέση οι ξένοι στρατοί, γιατί περιορίζουν την ελευθερία όλων μας και τραυματίζουν την ανθρώπινη

μας αξιοπρέπεια μας. Δεν έχουν θέση οι προστάτες, γιατί κανείς μας δεν τους χρειάζεται. Οι μητέρες πατρίδες πρέπει να μας αφήσουν να διαμορφώσουμε το παρόν μας και να προδιαγράψουμε το μέλλον μας μακριά από τη σύγκρουση του παρελθόντος. Η Ελλάδα ήδη το κάνει. Είναι καιρός οι Τουρκοκύπριοι να ζητήσουν από την Τουρκία να κάνει το ίδιο.

Σ' αυτή την Κύπρο μπορούμε να δείξουμε ότι η ιστορία δεν είναι απλώς μια ακολουθία ηρωικών πράξεων και θυσιών που δεν καταλήγουν. Δεν είναι μια παρέλαση σκληρότητας που στο κυνηγητό της απόλυτου γεννά τη δυστυχία και τον πόνο. Είναι καιρός να μάθουμε από αυτήν για να σταματήσουμε να τη φοβόμαστε. Η ιστορία μπορεί να γίνει αφετηρία για να κτίσουμε ένα μέλλον στο οποίο οι ήρωές μας δεν θα είναι νεκροί έφηβοι. Οι ήρωές μας θα είναι λαμπροί άνθρωποι της δημιουργίας από όλες τις κοινότητες που γερνούν προσφέροντας σε κάθε τομέα, στην επιστήμη, τον πολιτισμό, τις τέχνες, τις κατασκευές και όπου ο καθένας έχει διαλέξει. Σ' αυτό το μέλλον τιμούνται από όλους όλοι, ανεξάρτητα από την καταγωγή τους για τα καλά τους έργα. Εξάλλου, θα έχουμε κάνει ένα μεγάλο βήμα μπροστά αν όλοι τιμήσουμε τις πατριωτικές προθέσεις όλων και αφήσουμε τους ιστορικούς να βάλουν τάξη στο παρελθόν με κριτήριο την αλήθεια, την αντικειμενικότητα και την ακρίβεια.

Το νέο σχολείο θα δώσει όλα τα εφόδια προς τους νέους μας για να πραγματοποιήσουν τις φιλοδοξίες και τα ταλέντα τους στην Κύπρο που σαν μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αξιώνει από τον εαυτό της σημαντικό ρόλο στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο μέσα από τον ισχυρό πολιτισμό της, την επιστήμη της και τη δυναμική της οικονομία. Σ' αυτό το σχολείο οι νέοι αποκτούν την κρίση, τις γνώσεις και την κατανόηση του κόσμου που χρειάζονται για να πραγματοποιήσουν τα προσωπικά τους όνειρα με τον πιο εποικοδομητικό για όλους τρόπο αποφεύγοντας τα λάθη των γενεών που φεύγουν. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που επιχειρούμε αυτό το όραμα έχει και καλώ όλους, εκπαιδευτικούς, μαθητές, φοιτητές, τους γονείς και την κοινωνία ολόκληρη να συστρατευτούν.

Ας πορευτούμε λοιπόν στον 21ο αιώνα με ό,τι καλύτερο ο καθένας έχει να δώσει, κτίζοντας πάνω στις πιο λαμπρές δημιουργίες αλλά και αφήνοντας οριστικά πίσω μας τα λάθη των αιώνων που έφυγαν. Ας αφήσουμε τις νέες γενιές που δεν έχουν χρέη στο παρελθόν να κτίσουν ένα μέλλον ειρήνης και ευτυχίας για τα παιδιά και τα εγγόνια όλων των Κυπρίων.

ΟΜΙΛΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ, ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε στις 18 Σεπτεμβρίου ανακοίνωση με τίτλο «Πολυγλωσσία: πλεονέκτημα για την Ευρώπη και κοινή δέσμευση», η οποία αφορά τις γλώσσες στο ευρύτερο πλαίσιο της κοινωνικής συνοχής και ευημερίας. Με την ένταξη της πολυγλωσσίας σε διάφορες πολιτικές και δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ανακοίνωση αυτή αποσκοπεί να αποτυπώσει την πραγματικότητα μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης με περισσότερα από 490 εκατομμύρια πολίτες, με διαφορετικές γλωσσικές δεξιότητες και με διαφορετικές ανάγκες».

Στην ανακοίνωση καλούνται τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης να ενώσουν τις δυνάμεις τους για να ενθαρρύνουν και να βοηθήσουν τους πολίτες να αποκτήσουν γλωσσικές δεξιότητες.

Η σημασία της γλώσσας στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων, ως μέσου επικοινωνίας αλλά και έκφρασης συναισθημάτων, υπήρξε από καταβολής κόσμου καθοριστική. Η γλωσσική έκφραση ενός λαού είναι το κύριο χαρακτηριστικό της αυτοέκφρασης και της πολιτιστικής του καταξίωσης. Η σοφία, οι σκέψεις, οι αντιλήψεις, οι ιδέες, η λογοτεχνική έκφραση, η επιστημονική σκέψη,

η ιστορία, ο πολιτισμός και η ταυτότητα γενικότερα ενός λαού αποκαλύπτονται μέσα από τη γλώσσα.

Η αναγκαιότητα για την προστασία και τη διατήρηση της μητρικής γλώσσας στις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι οπωσδήποτε πολύ σημαντική. Είναι όμως ταυτόχρονα πρωταρχική ανάγκη η εκμάθηση ξένων γλωσσών και η καλλιέργεια της πολυγλωσσίας, ως αναγκαίας προϋπόθεσης αλληλογνωριμίας και αλληλοκατανόησης των λαών της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας.

Την αναγκαιότητα αυτή προωθεί το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης, το κοινοτικό αυτό πρόγραμμα δράσης που καλύπτει όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.

Η αύξηση της συμμετοχής των νέων στα ευρωπαϊκά προγράμματα αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την προώθηση ευκαιριών κινητικότητας και τη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής στην οικοδόμηση της Ευρώπης.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι σήμερα, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, επιβάλλεται η απόκτηση των γλωσσικών δεξιοτήτων που το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δια Βίου

Μάθησης στοχεύει και υπηρετεί. Οι δεξιότητες αυτές συμβάλλουν καθοριστικά στην καλλιέργεια όλων εκείνων των αξιών που προάγουν την επικοινωνία ανάμεσα στους ανθρώπους και τους λαούς, την αλληλοκατανόηση, την αποδοχή της πολιτισμικής διαφορετικότητας, την ελεύθερη διακίνηση ιδεών και πληροφοριών, τον αλληλοσεβασμό και τη συμμετοχή όλων, χωρίς καμιά διάκριση, στα αγαθά και επιτεύγματα της σύγχρονης εποχής.

Οι εκπαιδευτικοί των γλωσσών έχουν κρίσιμο ρόλο να διαδραματίσουν στην οικοδόμηση μιας πολύγλωσσης Ευρώπης. Με το σωστό συνδυασμό γλωσσών και τις παιδαγωγικές δεξιότητες μπορούν να ξυπνήσουν στον εκπαιδευόμενο έναν ενθουσιασμό για τις γλώσσες που θα διαρκέσει για όλη τη ζωή του.

Θέλω να συγχαρώ όλους μαθητές και τους καθηγητές γλωσσικών μαθημάτων που συμμετείχαν για ακόμα μια χρονιά με ιδιαίτερο ζήλο και δημιουργικότητα στις διάφορες δράσεις του προγράμματος. Συγχαίρω επίσης το Α΄ Δημοτικό Λατσιών, το Λύκειο Αποστόλου Βαρνάβα, το Λύκειο Αγίας Φύλαξης για τη βράβευσή τους στην Ευρωπαϊκή Διάκριση Γλωσσών.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

INTERNATIONAL ACADEMY OF EDUCATION

26-27 Σεπτεμβρίου, 2008

Η Διεθνής Ακαδημία Παιδαγωγικής είναι ένας μη κερδοσκοπικός επιστημονικός οργανισμός που προωθεί την έρευνα, τη διάδοσή της και την πρακτική εφαρμογή των ευρημάτων της σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης. Ιδρύθηκε το 1986, με σκοπό την ενίσχυση της έρευνας εκπαιδευτικών θεμάτων, τη λύση σημαντικών εκπαιδευτικών προβλημάτων σε όλο τον κόσμο και τη διευκόλυνση της επικοινωνίας ανάμεσα στα άτομα που καθορίζουν την εκπαιδευτική πολιτική, τους ερευνητές και τους εκπαιδευτικούς. Η Ακαδημία εδράζεται στη Βασιλική Ακαδημία Επιστημών, Λογοτεχνίας και Τεχνών στις Βρυξέλλες. Η Ακαδημία διατηρεί ένα δίκτυο εσωτερικής επικοινωνίας ανάμεσα στα μέλη της ενώ ταυτόχρονα συνεργάζεται με τοπικούς οργανισμούς σε διάφορες χώρες του κόσμου με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια η Ακαδημία διοργανώνει κάθε δεύτερο χρόνο σύνοδο των μελών της με στόχο τη συζή-

τηση εκπαιδευτικών θεμάτων καθολικού ενδιαφέροντος. Η φετινή σύνοδος στην Κύπρο έγινε με πρωτοβουλία του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, Καθηγητή Ανδρέα Δημητρίου, ο οποίος είναι ενεργό μέλος της Ακαδημίας με πολυετή παρουσία σε έρευνα αιχμής. Οι εργασίες της Συνόδου περιελάμβαναν ημερίδα

με ομιλίες από διακεκριμένους επιστήμονες όπως ο Denis Phillips από Αμερική, η Maria de Ibarrola από το Μεξικό, ο Gabriel Salomon από το Ισραήλ, ο Lorin Anderson από Αμερική, η Adrienne Alton-Lee από Νέα Ζηλανδία και Jurgen Baumert από Γερμανία όπως επίσης από την Κύπρο οι πανεπιστημιακοί Μαίρη Κουτσελίνη, Κωνσταντίνος Χρήστου και Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου και απευθύνονταν προς το προσωπικό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης με κύριες θεματικές την ποιότητα της εκπαιδευτικής έρευνας και τα προγράμματα για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών.

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ»

ΙΓ' ΣΥΝΟΔΟΣ 2008

Τα σχολεία της Κύπρου έδωσαν και φέτος έντονα το παρόν τους για δωδέκατη συνεχή χρονιά στο γνωστό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ», που έγινε στην Αθήνα στο χώρο του ελληνικού κοινοβουλίου από 10 – 13 Οκτωβρίου 2008.

Σκοπός του πρωτοποριακού αυτού Εκπαιδευτικού Προγράμματος είναι η συμβολική εμπειρία και συμμετοχή των νέων στα κοινά και η μύησή τους στις αξίες, τους κανόνες και τις πρακτικές της Δημοκρατίας.

Στη ΙΓ' ΣΥΝΟΔΟ της ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ έλαβαν μέρος και οι είκοσι (20) Έφηβοι Βουλευτές της Κύπρου (7 για τη Λευκωσία, 4 για τη Λεμεσό, 3 για την Αμμόχωστο, 2 για τη Λάρνακα, 2 για την Πάφο, 1 για την Κερύνεια και 1 για την Καρπασία). Σε πρώτη φάση οι εργασίες των μαθητών μας αξιολογήθηκαν στην Κύπρο από ειδική επιτροπή η οποία, αφού επέλεξε τις εργασίες που πληρούσαν τους βασικούς όρους προκήρυξης του διαγωνισμού, διαβίβασε τους κωδικούς, κατά Επαρχία, στο Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων. Η τελική επιλογή των είκοσι (20) Εφήβων Βουλευτών της Κύπρου, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα με δημόσια κλήρωση.

Φέτος υποβλήθηκαν 18.500 δοκίμια Ελλήνων μαθητών Β' Λυκείου από όλα τα σχολεία του απανταχού ελληνισμού, κυρίως της Ελλάδας, της Κύπρου και του Εξωτερικού (Καναδά, Γερμανία, Αυστραλία, Σουδάν, Αίγυπτο κ. α) και επιλέχθηκαν οι 300 συνολικά Έφηβοι Βουλευτές. Σημειώνεται ότι τα ονόματα των μαθητών στα δοκίμια ήταν καλυμμένα.

Από τα σχολεία της Κύπρου συμμετείχαν συνολικά 1735 μαθητές / τριες της Β' Λυκείου που προέρχονταν από 61 συνολικά σχολεία (50 Δημόσια (41 Λύκεια και 9 Τεχνικές Σχολές) και 11 Ιδιωτικά). Στην ενημέρωση των μαθητών για το θεσμό και την καθοδήγησή τους, σημαντικότατο ρόλο διαδραμάτισαν εθελοντικά οι Σύνδεσμοι-Καθηγητές στα σχολεία Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης, που ήταν όλοι τους Φιλολόγοι, καθώς και οι Διευθυντές των Σχολείων, με τη συμπλήρωση και την απευθείας από τα σχολεία αποστολή των τετραδίων στην Ειδική Επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Στην τελική φάση του Προγράμματος, οι 20 Έφηβοι Βουλευτές της Κύπρου, συμμετείχαν στις εργασίες της ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ως φιλοξενούμενοι της Βουλής των Ελλήνων, που κάλυψε όλες τις δαπάνες της φιλοξενίας τους. Οι Έφηβοι Βουλευτές είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στο Ελληνικό Κοινοβούλιο και ιδιαίτερα στην Αίθουσα Βενιζέλου. Παρακολούθησαν την ψηφιακή παράσταση «Από τη Γη στη Σελήνη» στο Πλανητάριο καθώς και την

παράσταση «Μήδεια 2» στο Θέατρο Παλλάς. Επίσης ξεναγήθηκαν στα αξιοθέατα της Αθήνας.

Η φιλοξενία της οποίας έτυχε τη κυπριακή αποστολή ήταν όπως πάντοτε εγκάρδια και πολύ θερμή. Όλοι ανεξαιρέτα οι παράγοντες που εμπλέκονταν στο Πρόγραμμα δεν εφείσθησαν κόπου και χρόνου για την καλύτερη φιλοξενία και παροχή κάθε βοήθειας στην κυπριακή αποστολή, επιδεικνύοντας σε κάθε ευκαιρία την αγάπη και το ιδιαίτερο ενδιαφέρον τους για την Κύπρο. Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέας Δημητρίου, συνοδευόμενος από τον Πρόεδρο της Κύπρου στην Αθήνα κ. Γ. Γεωργιάδη, είχε την ευκαιρία να ανταλλάξει μαζί τους απόψεις για την ενδυνάμωση του θεσμού, που με τόση επιτυχία διοργανώνεται κάθε χρόνο. Συνάντηση είχε επίσης και με τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων κ. Δημήτρη Σιούφα.

Η συμμετοχή των 20 Εφήβων Βουλευτών μας στις εργασίες της ΙΓ' ΣΥΝΟΔΟΥ της Βουλής των Εφήβων υπήρξε πραγματικά άψογη από κάθε άποψη. Οι Κύπριοι Έφηβοι Βουλευτές εξέφρασαν με παρρησία τις ιδέες και απόψεις τους σε ποικίλα θέματα που απασχόλησαν τη Σύνοδο και τα οποία άπτονταν του Κυπριακού προβλήματος, του ρατσισμού, των ναρκωτικών, προβλημάτων της υπαίθρου, της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολείων, της οικονομίας, της ισότητας των δύο φύλων, της βίας, του σωφρονιστικού συστήματος κ.ά. Η συμβολή τους στις εργασίες των έξι σχετικών επιτροπών, Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, Οικονομικών, Παραγωγής και Εμπορίου, Κοινωνικών Υποθέσεων, Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης και στην ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων, ήταν αξιολογή και συνέβαλε ουσιαστικά στην επιτυχή διεκπεραίωση των εργασιών της Συνόδου.

Συγκεκριμένα, πέρα από την ενεργότατη συμβολή όλων των Κυπρίων Εφήβων Βουλευτών με τη συμμετοχή τους στις επιτροπές και στην τελική φάση των εργασιών, με τις εκφρασθείσες απόψεις τους απέσπασαν τα συγχαρητήρια όλων των παρευρισκομένων. Πανηγυρική ήταν η συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων στην παρουσία του Προέδρου της Βουλής κ. Δημήτρη Σιούφα, Υπουργών, Βουλευτών, Εκπροσώπων όλων των κομμάτων, του Υπουργού Παιδείας της Κύπρου κ. Ανδρέα Δημητρίου, του Πρέσβη κ. Γιώργου Γεωργιάδη και άλλων επισήμων.

Γενικά η σύγκληση της ολομέλειας της Βουλής των Εφήβων αποτέλεσε και φέτος για τους νέους μας μια ευκαιρία για εθνική αναβάπτιση με τη συνένωση

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ LARGE HADRON COLLIDER ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ CERN ΣΤΗ ΓΕΝΕΥΗ

Σε μια εξαιρετικά λαμπρή τελετή στο κέντρο ερευνών CERN (Ευρωπαϊκού Οργανισμού Πυρηνικής Έρευνας) στην Γενεύη, εορτάστηκαν την Δεύτερα 21 Οκτωβρίου, τα εγκαίνια του Μεγάλου Επιταχυντή Αδρονίων (Large Hadron Collider: LHC). Την τελετή τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της Ελβετίας, ο Πρωθυπουργός της Γαλλίας και πλήθος υπουργών από χώρες μέλη του κέντρου και συνεργαζόμενες χώρες. Ο LHC αποτελεί σήμερα το πιο μεγάλο και το πιο περίπλοκο επιστημονικό εργαλείο που κατασκευάστηκε ποτέ.

Την Κύπρο εκπροσώπησε πενταμελής αντιπροσωπεία της οποίας ηγείτο ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού Καθηγητής Ανδρέας Δημητρίου, και στη οποία συμμετείχαν ο Υφυπουργός παρά τω Πρόεδρω Δρ. Τίπος Χριστοφίδης, ο Πρόεδρος του Ινστιτούτου Κύπρου καθηγητής Κώστας Ν.

Παπανικόλας και οι καθηγητές Κώστας Κουνιάς και Πάνος Ραζής.

Η Κυπριακή αντιπροσωπεία είχε επαφές με ηγετικά στελέχη του CERN στις οποίες διερεύνησε την πιο ενεργή συμμετοχή της Κύπρου στις δραστηριότητες του κορυφαίου εργαστηρίου και την πιθανότητα συμμετοχής της Κύπρου σαν πλήρες μέλος. Η Κύπρος συμμετέχει στο CERN με βάση ειδική συμφωνία σύνδεσης που πρόσφατα έχει ενεργοποιηθεί. Είχε επίσης επαφές με υπουργούς έρευνας και επιστημονικές αντιπροσωπείες πολλών χωρών.

Η τελετή συνίστατο από σειρά ομιλιών, επιστημονικές εκθέσεις και το οπτικοακουστικό κονσέρτο "ORIGINS" με μουσική του Philip Glass και φωτογραφικό υλικό από τον φωτογράφο του National Geographic Frans Lanting.

Ο Γενικός Διευθυντής του CERN Robert Aymar

στην εισαγωγική του ομιλία ανέδειξε την εντυπωσιακή συλλογική εργασία που διήρκεσε δύο δεκαετίες ώστε να ολοκληρωθεί το τεράστιο αυτό επιστημονικό εργαλείο, του οποίου την έναρξη της λειτουργίας του παρακολούθησε η παγκόσμια κοινότητα με θαυμασμό στις 10 Σεπτεμβρίου.

Οι Κύπριοι Υπουργοί είχαν την ευκαιρία να επεξηγήσουν στους συναδέλφους τους την επιστημονική πολιτική της Κύπρου που στοχεύει στη διεθνή αριστεία, αξιοποιώντας το ανθρώπινο δυναμικό της, τόσο με την στελέχωση ιδρυμάτων στην Κύπρο αλλά και με την συμμετοχή της σε ευρωπαϊκά και διεθνή εργαστήρια όπως το CERN. Αποτέλεσμα των επαφών αυτών ήταν μια σειρά από προκαταρκτικές συνεννοήσεις για διευρυμένη συνεργασία τόσο με το ίδιο το CERN, όσο και με κρατικές οντότητες σε διμερείς συνεργασίες.

■ ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Πραγματοποιήθηκε, από την 1 μέχρι τις 5 Σεπτεμβρίου 2008 στο χώρο της Κρατικής Έκθεσης, η εξέταση για εισδοχή στις Ανώτατες Σχολές Καλών Τεχνών της Ελλάδας. Στην εξέταση αυτή παρακάθησαν 52 υποψήφιοι και από αυτούς εξασφάλισαν θέση 18 άτομα για τις πιο κάτω σχολές: Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών Αθήνας, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Η Υπηρεσία Εξετάσεων οργάνωσε επίσης, στις 6 Σεπτεμβρίου 2008, εξέταση για το Υπουργείο Εξωτερικών στην Πρεσβεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αθήνα για πρόσληψη γραφειακού προσωπικού. Στην εξέταση αυτή παρακάθησαν 82 υποψήφιοι.

Στις 13 Σεπτεμβρίου 2008 πραγματοποιήθηκε και η γραπτή εξέταση της Αστυνομίας για πρόσληψη αστυφυλάκων. Η εξέταση έλαβε χώρα σε 6 εξεταστικά κέντρα στη Λευκωσία και παρακάθησαν 1039 υποψήφιοι.

ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.)

Κατά την περίοδο 25 Αυγούστου – 23 Σεπτεμβρίου 2008, υποβλήθηκαν στο ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. γύρω στις 180 αιτήσεις για αναγνώριση και γύρω στις 60 αιτήσεις για γραπτή πληροφόρηση.

Στις 15-16 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε η 89η Συνεδρία του ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ., στα πλαίσια της οποίας μελετήθηκαν πέραν των 400 αιτήσεων για αναγνώριση. Κατά τη Συνεδρία το Συμβούλιο έλαβε σημαντικές αποφάσεις πολιτικής αναφορικά με την αναγνώριση των τίτλων σπουδών που απονέμονται από τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) Ελλάδας και το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ) Κύπρου. Επίσης, κατά τη διάρκεια της Συνεδρίας το Συμβούλιο είχε συνάντηση με Καθηγητές του Kingston University του Ηνωμένου Βασιλείου.

■ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΑΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΥ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Κύπρου και το Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης, διοργάνωσε στις 13 και 14 Σεπτεμβρίου εκπαιδευτική δραστηριότητα κατά την οποία μαθητές ηλικίας 15-18 χρόνων κατασκεύασαν μοντέλα τηλεχειριζόμενων υποβρυχίων υπό την επίβλεψη 11 καθηγητών Φυσικής.

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε 30 ομάδες των 3. Η κάθε ομάδα εργάστηκε μεθοδικά και κατασκεύασε 1 μοντέλο υποβρυχίου. Για την ολοκλήρωση του μοντέλου οι μαθητές δούλεψαν 14 περίπου ώρες, 7 ώρες το Σάββατο 13 Σεπτεμβρίου και 7 ώρες την Κυριακή 14 Σεπτεμβρίου. Στο τέλος οι μαθητές

δοκίμασαν το μοντέλο τους σε πισίνα με νερό. Η δραστηριότητα αποτελεί μοναδική εμπειρία για τους μαθητές μας και στέφθηκε με επιτυχία. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να συνεργαστούν μεταξύ τους, να αποκτήσουν δεξιότητες χειρισμού εργαλείων και συσκευών, να μάθουν για την εφαρμογή των νόμων της Φυσικής στην Τεχνολογία και τη μηχανολογία και να περάσουν ευχάριστα το Σαββατοκύριακό τους.

Μέσα στους σκοπούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ήταν και η προβολή της εργασίας αυτής από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας ώστε οι μικρότεροι σε ηλικία μαθητές να ενημερωθούν για τη σημασία των εφαρμογών της Φυσικής στη μηχανολογία.

7^{ΟΣ} ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Γνώση και Κατανόηση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και του Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού

Από τις 30 Αυγούστου ως τις 4 Σεπτεμβρίου 2008 οι μαθητρίες που βραβεύτηκαν στον πιο πάνω διαγωνισμό φιλοξενήθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας στην Αθήνα. Συγκεκριμένα η Φρόσω Παναγιώτου του Παγκυπρίου Γυμνασίου και η Σοφία Αλφρέδου του Λυκείου Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄ Πάφου που βραβεύτηκαν με το Α΄ και Β΄ βραβείο αντίστοιχα, συνοδευόμενες από τις καθηγήτριά τους και η Συντονίστρια του προγράμματος Ασημίνα Γεωργίου, Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων συμμετείχαν σε ειδικό πρόγραμμα φιλοξενίας,

που διοργάνωσε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και άλλοι φορείς.

Η βράβευσή τους έγινε την 1η Σεπτεμβρίου στο Υπουργείο Παιδείας σε μια πανηγυρική τελετή στην οποία παρευρέθηκαν βραβευθέντες μαθητές μαζί με τους συνοδούς τους από πολλές χώρες της Ευρώπης. Η τελετή περιλάμβανε χαιρετισμούς από τον Υφυπουργό Παιδείας, τον Πρόεδρο του Π.Ι. της Ελλάδας και άλλους.

Την Τρίτη, 2 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε Ημερίδα για τη διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στην Ευρώπη. Μίλησαν

πολλοί αντιπρόσωποι- συντονιστές του προγράμματος των Αρχαίων Ελληνικών για τη διδασκαλία του μαθήματος στη χώρα τους. Εκ μέρους της Κύπρου μίλησε η κα Ασημίνα Γεωργίου.

Τα μέλη της αποστολής είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν αρχαιολογικούς χώρους, σύμφωνα με πρόγραμμα που ετοιμάστηκε για αυτούς. Πήγαν εκδρομές στο Ναύπλιο, στις Μυκήνες, στην Επίδαυρο, σε κοντινά νησιά και παρακολούθησαν παράσταση Αρχαίας τραγωδίας. Είχαν επίσης την ευκαιρία να επικοινωνήσουν με άλλους νέους διαφόρων χωρών, να ανταλλάξουν

απόψεις, σκέψεις για ποικίλα θέματα που απασχολούν τον κόσμο και ειδικότερα να μιλήσουν για ένα κοινό τους ενδιαφέρον: Τα Αρχαία Ελληνικά. Γενικά ήταν μια εξαιρετική εμπειρία και προσπάθεια για προώθηση των κλασικών σπουδών και ενίσχυση της μελέτης των Αρχαίων Ελληνικών. Σε μια εποχή που οι κλασικές σπουδές συρρικνώνονται, ο διαγωνισμός αυτός με αποκορύφωμα την τελετή βράβευσης αγκαλιάζει τον ευρωπαϊκό χώρο και προβάλλει την Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και τα Κλασικά Γράμματα ως φορείς και μέσα έκφρασης διαχρονικών ανθρωπιστικών ιδεών και αξιών.

ΔΙΗΜΕΡΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ:

«Η Επιχειρηματικότητα στην Εκπαίδευση: Η εισαγωγή της Επιχειρηματικότητας στο Εκπαιδευτικό Σύστημα της Κύπρου»

Μέσα στα πλαίσια υλοποίησης του 2ου στόχου της σχολικής χρονιάς «Δημιουργικότητα και Καινοτομία» πραγματοποιήθηκε στις 16-17 Οκτωβρίου 2008 στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, το πρώτο διήμερο εργαστήριο με θέμα : «Η Επιχειρηματικότητα στην Εκπαίδευση: Η εισαγωγή της Επιχειρηματικότητας στο Εκπαιδευτικό Σύστημα της Κύπρου».

Το εργαστήριο οργανώθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το παρακολούθησαν 140 σύνεδροι εκπαιδευτικοί της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Οι εισηγητές του σεμιναρίου ήταν ο Δρ Σκεύος Ευριπίδου, καθηγητής Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Εκπρόσωπος της Κύπρου στην Ε.Ε. για θέματα Επιχειρηματικότητας, ο Δρ Πανίκος

Πουτζιουρής, καθηγητής Επιχειρηματικότητας, CIIM και ο Δρ Νίκος Νικολάου, Λέκτορας Επιχειρηματικότητας, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Χαιρετισμούς απηύθυναν η κα Ελένη Γερεουδάκη, Πρώτη Διοικητική Λειτουργός της Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης και η Δρ Ζήνα Πουλλή, Διευθύντρια Μέσης Εκπαίδευσης, η οποία και κήρυξε την έναρξη των εργασιών του σεμιναρίου.

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στο διήμερο σεμινάριο-εργαστήριο είχαν την ευκαιρία να εργαστούν σε ομάδες και να παρουσιάσουν τρόπους υλοποίησης της Επιχειρηματικότητας μέσα από τη διδασκαλία των μαθημάτων τους, με σκοπό την ενεργητική εμπλοκή στη μαθησιακή διαδικασία των μαθητών τους. Οι εκπαιδευτικοί είχαν επίσης την ευκαιρία να υποβάλουν εισηγήσεις ή παρατηρήσεις για περαιτέρω αξιοποίηση της Επιχειρηματικότητας στα σχολεία.

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στο διήμερο σεμινάριο-εργαστήριο είχαν την ευκαιρία να εργαστούν σε ομάδες και να παρουσιάσουν τρόπους υλοποίησης της Επιχειρηματικότητας μέσα από τη διδασκαλία των μαθημάτων τους, με σκοπό την ενεργητική εμπλοκή στη μαθησιακή διαδικασία των μαθητών τους. Οι εκπαιδευτικοί είχαν επίσης την ευκαιρία να υποβάλουν εισηγήσεις ή παρατηρήσεις για περαιτέρω αξιοποίηση της Επιχειρηματικότητας στα σχολεία.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑ ΣΤΗ ΣΟΡΒΟΝΝΗ

«Η αρμονική συνύπαρξη πολλών γλωσσών στην Ευρώπη είναι ένα ισχυρό σύμβολο της επιδίωξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παραμείνει ενωμένη στην πολυμορφία. Με την παρούσα ανακοίνωση ενθαρρύνουμε τα κράτη μέλη, τις τοπικές αρχές και τους κοινωνικούς εταίρους να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να αναλάβουν δράση. Η ολική μας προσέγγιση συνεκτικά, αφενός, την αξία της γλωσσικής πολυμορφίας της Ευρώπης και τις ευκαιρίες που αυτή προσφέρει και, αφετέρου, τις πιο εξατομικευμένες ανάγκες εκμάθησης γλωσσών για αποτελεσματική επικοινωνία.» Leonard Orban, Επίτροπος της Ε.Ε. υπεύθυνος για την πολυγλωσσία

Στις 26 Σεπτεμβρίου 2008, οι Γαλλικές Αρχές προσκάλεσαν στη Γενική Συνέλευση για την Πολυγλωσσία χιλιάδες περίπου προσωπικότητες από όλες τις χώρες της ΕΕ και τον ΕΟΧ. Η εκδήλωση αυτή, οργανώθηκε στη Σορβόνη με την ευκαιρία της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών, και αποτελεί μία εκδήλωση - φάρο της γαλλικής προεδρίας της ΕΕ.

Την ευθύνη της διοργάνωσης είχε το γαλλικό Υπουργείο Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και τα Υπουργεία Εθνικής Παιδείας και Πολιτισμού με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στόχος της μεγάλης αυτής σύναξης στο ιστορικό αυτό ακαδημαϊκό ίδρυμα είναι να δοθεί μία νέα ώθηση στην ευρωπαϊκή πολιτική υπέρ της γλωσσικής πολυμορφίας και να της προσδώσει μία κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική νομιμότητα. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια θα δοθεί η ευκαιρία στους πολιτικούς και θεσμικούς ιθύνοντες των εμπλεκόμενων χωρών να διευρύνουν το όραμα της πολυγλωσσίας.

Ο Ευρωπαίος Επίτροπος Leonard ORBAN, παρουσιάζοντας την ανακοίνωση με τίτλο «Πολυγλωσσία: πλεονέκτημα για την Ευρώπη και κοινή

δέσμευση», υπογράμμισε τον ρόλο που επιθυμεί να διαδραματίσει η ΕΕ στον τομέα αυτό και ανέλυσε τα μέτρα που πρόκειται να τεθούν σε εφαρμογή.

Βασική φιλοδοξία της Γαλλικής προεδρίας ήταν να δώσει φωνή στις ευρωπαϊκές κοινωνίες και να δημιουργήσει ένα πλαίσιο ανταλλαγών για τους φορείς που εμπλέκονται στην προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας: εκπαιδευτικούς, επιχειρηματίες, ερευνητές, καλλιτέχνες, μεταφραστές, αθλητές.

Η Γαλλία ευελπιστεί επίσης ότι στηριζόμενη στα συμπεράσματα της Γενικής Συνέλευσης θα μπορέσει να προτείνει στους εταίρους της στην Ένωση και την Επιτροπή μία νέα πρωτοβουλία για την ανάπτυξη της μετάφρασης στα διάφορα πεδία της γνώσης.

Στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης, το Παρίσι έζησε στις 26 Σεπτεμβρίου στο ρυθμό των γλωσσών της Ευρώπης. Η Γιορτή των Γλωσσών εορτάστηκε στους δρόμους, στα μνημεία του Παρισιού, στα Πολιτιστικά Κέντρα και τα Ινστιτούτα των ξένων χωρών που εδρεύουν στο Παρίσι με το σύνθημα «Ακούστε, διαβάστε, γράψτε, μάθετε τις γλώσσες». Όλα τα μέσα τέθηκαν στη διάθεση του κοινού για την εκδήλωση αυτή.

Στη Γενική Συνέλευση για την Πολυγλωσσία συζητήθηκαν οι πολιτικές των κρατών μελών με στόχο την αξιολόγηση της προσφοράς της πολυγλωσσίας στην ανάπτυξη, την πρόοδο και τη συνοχή των κοινωνιών της Ευρώπης. Ο σκοπός που έθεσε η ΕΕ το 2002 για εκμάθηση δύο γλωσσών από την πιο μικρή ηλικία παραμένει ως κλειδί της επιτυχίας μίας ευρωπαϊκής πολιτικής για την πολυγλωσσία, η πολιτική αυτή θα πρέπει επίσης να λάβει επίσης υπόψη την συνεισφορά της πολυγλωσσίας σε όλους τους τομείς της επαγγελματικής και κοινωνικής ζωής.

Υπό την προοπτική αυτή η Γενική Συνέλευση οργανώθηκε γύρω από τρεις στρογγυλές τράπεζες οι οποίες ασχολήθηκαν με τη δημιουργία και την καινοτομία στην εκμάθηση των γλωσσών (αξιολόγηση δεξιοτήτων, εισαγωγή στα προγράμματα ξένων γλωσσών μαθημάτων που δε σχετίζονται με γλώσσες, τεχνολογία της πληροφορίας, ανάπτυξη της αλληλοκατανόησης, πρόσβαση στις μητρικές γλώσσες για μετανάστες, κατάρτιση φοιτητών που πρόκειται να ασχοληθούν με την διδακτική γλωσσών) στα πλαίσια του στόχου που τέθηκε το 2002 από την Ένωση, τη συνεισφορά της πολυγλωσσίας στην διακίνηση έργων και πολιτιστικών αγαθών και γενικά στον διαπολιτισμικό διάλογο: σημασία της πρόσβασης σε πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκφράσεις στη μητρική γλώσσα, ο ρόλος της μετάφρασης στη διάδοση των λογοτεχνικών και επιστημονικών έργων, υποτιτλισμός στον κινηματογράφο και στα ζωντανά θεάματα, το μέλλον του επαγγέλματος του μεταφραστή, προοπτικές προερχόμενες από την ανάπτυξη της ψηφιακής τεχνολογίας, τη συνεισφορά της πολυγλωσσίας στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και την κοινωνική συνοχή: ο ρόλος των γλωσσικών δεξιοτήτων στην κατάκτηση των αγορών, η θέση των εθνικών γλωσσών στις στρατηγικές των επιχειρήσεων (κοινωνικός διάλογος, ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων), επιπτώσεις από τις γλωσσικές επιλογές των επιχειρήσεων στον κοινωνικό τομέα, η θέση των κοινωνικών φορέων στις γλωσσικές πολιτικές των επιχειρήσεων και τη δια βίου κατάρτιση.

Σε κάθε μία από τις στρογγυλές αυτές τράπεζες συμμετείχαν ειδικοί από διαφορετικές χώρες και οι εργασίες ολοκληρώνονταν με διάλογο που αναπτύχθηκε με το κοινό. Συζητήθηκαν επίσης η γλωσσική τεχνολογία όπως και οι πολιτικές ►

► εμπλουτισμού της γλώσσας (ορολογία, νεολογισμοί), με τρόπο ώστε να αναδειχθούν οι αξίες τους. Κατά τη διάρκεια των εργασιών υπήρχε διερμηνεία από 16 γλώσσες (αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά, ιταλικά, ισπανικά, πολωνικά, ρουμανικά, πορτογαλικά, ολλανδικά, σουηδικά, ουγγρικά, ελληνικά, φινλανδικά, τσεχικά, βουλγαρικά, μαλτέζικα) προς τις 8 πιο διαδεδομένες γλώσσες

σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο (αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά, ισπανικά, πολωνικά, ρουμανικά, πορτογαλικά).

Στη Γενική Συνέλευση της Πολυγλωσσίας η Κύπρος εκπροσωπήθηκε με επίσημη αντιπροσωπεία από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της οποίας ηγείτο η Γενική Διευθύντρια κ. Ολυμπία Στυλιανού και συμμετείχαν η επιθεωρήτρια Γαλλι-

κών, κ. Νίκη Παπαδοπούλου-Παπά και η μόνιμη αντιπρόσωπος του Υ.Π.Π. στην Ε.Ε., κ. Χριστίνα Βαλανίδου. Στην πιο πάνω συνάντηση συμμετείχαν επίσης με πρόσκληση της Γαλλικής πρεσβείας στην Κύπρο, η κ. Φρόσω Τοφαρίδου, Β.Δ.Α' Γαλλικών, ο κ. Niyazi Kizilyurek, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, ο καλλιτέχνης κ. Αχιλλέας Κεντώνης και ο κ. Kostas Pavlovitch, δημοσιογράφος.

■ ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ

Για σκοπούς βελτίωσης της διαφάνειας και ενίσχυσης της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο ευρύτερο θέμα των επαγγελματικών και ακαδημαϊκών προσόντων, έχει ήδη προωθηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο η εγκαθίδρυση του «Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων» για τη διά βίου μάθηση.

Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων θα λειτουργήσει ως πλαίσιο αναφοράς για τη διευκόλυνση της διαδικασίας αναγνώρισης και συγκρισιμότητας προσόντων, και της κινητικότητας των εργαζομένων και σπουδαστών. Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων θα συνδέσει τα προσόντα του πολίτη μετα αντίστοιχα επίπεδα ταξινόμησης προσόντων που περιγράφονται στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο.

Συγκεκριμένα, το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι ένας συστηματικός τρόπος ταξινόμησης αντιστοιχίας προσόντων, στη βάση των αποτελεσμάτων μάθησης. Η ταξινόμηση αυτή γίνεται σε οκτώ επίπεδα αναφοράς και το κάθε ένα έχει περιγραφές για τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες, που αποκτώνται μέσα από διάφορες ακαδημαϊκές και επαγγελματικές πορείες μάθησης. Τα επίπεδα αναφοράς από 5 μέχρι 8 αντιστοιχούν, ουσιαστικά, στους ακαδημαϊκούς κύκλους σπουδών που είναι αποδεκτοί από τη διαδικασία της Βologna, ενώ, σε ότι αφορά την επαγγελματική πορεία των πολιτών, τα επίπεδα αναφοράς είναι δυνατό να αντιστοιχηθούν ανάλογα, από το 1 μέχρι το 8, σύμφωνα με τις επαγγελματικές διαδρομές και προσόντα των ατόμων.

Από πλευράς Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Ευρωπαϊκού Συμβουλίου γίνεται, επομένως, σύσταση προς τα Κράτη-Μέλη όπως, μέχρι το 2010, συσχετίσουν τα δικά τους Εθνικά Συστήματα Προσόντων, με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων. Η εν λόγω σύσταση έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας στις 17.11.2007.

Εν όψει των πιο πάνω, τόσο το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (το οποίο όπως και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, έχει κατά κανόνα την αρμοδιότητα για το θέμα αυτό), όσο και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, έχουν συμφωνήσει στην αναγκαιότητα άμεσης σύστασης και λειτουργίας αρμόδιου Σώματος, για ανάληψη συστηματικής εργασίας για την προώθηση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων στην Κύπρο.

Της Εθνικής Επιτροπής θα προεδρεύει ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ή εκπρόσωπός του, και θα συμμετέχουν, ως Μέλη, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή εκπρόσωπός του, καθώς και ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού ή εκπρόσωπός του. Επίσης, για την αποτελεσματική λειτουργία του Σώματος αυτού θα πρέπει να διασφαλίζεται η ύπαρξη δημοσίου διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους, την ακαδημαϊκή κοινότητα και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.

Ως εκ τούτου, πολύ σύντομα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα συγκαλέσει ευρεία σύσκεψη με όλους τους εμπλεκόμενους για προώθηση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων στη χώρα μας.

■ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Το Σχολείο Προαγωγής Υγείας, αποτελεί μια σύγχρονη προσέγγιση αγωγής υγείας στην εποχή μας. Διεθνείς Οργανισμοί όπως η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συμφωνούν ότι η ανάπτυξη προγραμμάτων προαγωγής της υγείας στο σχολείο είναι η πλέον ενδεδειγμένη μέθοδος για την πρόληψη καταστάσεων που απειλούν τη σωματική, κοινωνική και ψυχική υγεία των νεαρών ατόμων. Το Σχολείο Προαγωγής Υγείας ενσωματώνει, αρμονικά στην καθημερινή ζωή του σχολείου, τον υγιεινό τρόπο ζωής έτσι ώστε ο συγκεκριμένος τρόπος ζωής να υιοθετείται αβίαστα από τα μέλη της. Τα σχολεία προαγωγής της υγείας συμβάλλουν στην αλλαγή στάσης και συμπεριφοράς των μαθητών, με την ενίσχυση της υπευθυνότητας, της αυτοεκτίμησης, της αυτοπεποίθησης, της προσωπικότητας και της ικανότητας του μαθητή στη λήψη αποφάσεων σε ό,τι αφορά την υιοθέτηση θετικών τρόπων και στάσεων ζωής. Οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι συμπεριφορές, υποστηρίζονται και ενισχύονται από το φυσικό, κοινωνικό και ψυχολογι-

κό περιβάλλον του ίδιου του σχολείου.

Μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών αυτών, αναπτύχθηκε το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων Προαγωγής Υγείας (ΕΔΣΠΥ) ως μια πρωτοποριακή μορφή υλοποίησης των στόχων της προαγωγής της υγείας. Ξεκίνησε ως ένα πιλοτικό πρόγραμμα, που αφορούσε τέσσερις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και σήμερα περιλαμβάνει σχολεία από 41 χώρες. Είναι προϊόν της συνεργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ). Η Κύπρος είναι μέλος του δικτύου από το 1995. Η Κύπρος συμμετέχει στο Δίκτυο με 146 σχολεία σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και στηρίζεται από τη στενή συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Υπουργείου Υγείας.

Η υγεία στο ΕΔΣΠΥ δεν προσεγγίζεται ως ένας ανιαρός τρόπος ζωής γεμάτος από εκφοβισμούς και απαγορεύσεις. Αντιθέτως, τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να βιώσουν συνήθειες και στάσεις ζωής, όπως «αγαπώ και φροντίζω τον εαυτό μου», «χαλαρώνω», «τρώω φρούτα», «ασκούμαι», ►

► «παίζω», «δημιουργώ», ως νεανικές και σύγχρονες επιλογές ζωής. Το πρόγραμμα αυτό ξεφεύγει από το κλασικό μοντέλο αγωγής υγείας, όπου η αποφυγή ασθένειας προβάλλεται ως το μοναδικό κίνητρο να ακολουθηθεί κανείς υγιεινές συμπεριφορές. Το ΕΔΣΠΥ βασισμένο σε πιο σύγχρονες μορφές προαγωγής υγείας, μέσα από την ενεργό συμμετοχή δασκάλων, μαθητών, γονιών και κοινότητας συμβάλλουν έτσι ώστε η υγιεινή επιλογή να είναι γι' αυτούς η ευκολότερη και η πιο ευχάριστη επιλογή.

Στο ΕΔΣΠΥ συμμετέχουν 141 δημοτικά σχολεία τα οποία αναπτύσσουν και εφαρμόζουν σχέδια δράσης που αφορούν θέματα που απασχολούν τη σχολική κοινότητα όπως «η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των μαθητών», «η προαγωγή της φυσικής κατάστασης των μαθητών», «η βελτίωση διαπροσωπικών σχέσεων», «η επίλυση συγκρούσεων» κ.ά. Με βάση το θέμα που επιλέγει το κάθε σχολείο, αναπτύσσονται δραστηριότητες που προάγουν την υγεία του πληθυσμού του σχολείου και την υιοθέτηση πνεύματος συλλογικής ευθύνης για την υγεία του ατόμου, αλλά και της κοινωνίας. Οι δραστηριότητες των σχολείων προαγωγής υγείας εμπλέκουν το σχολικό περιβάλλον, το ήθος του σχολείου, το επίσημο και ανεπίσημο αναλυτικό πρόγραμμα και τις συνδέσεις του σχολείου με την οικογένεια και την κοινότητα.

Τα σχολεία προαγωγής της υγείας αναπτύσσουν αξεχάστες δραστηριότητες για τους μαθητές, γονείς/κηδεμόνες και κοινότητα των σχολείων του ΕΔΣΠΥ. Μαθητές και γονείς συμμετέχουν σε κοινά βιωματικά εργαστήρια όπου συζητούνται και δραματοποιούνται θέματα που αφορούν καθημερινούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα

παιδιά, επικίνδυνες συμπεριφορές, τη σημασία των καλών σχέσεων μεταξύ παιδιών και γονιών κ.ά. Γονείς και μαθητές φτιάχνουν μαζί φρουτοσαλάτα, υγιεινό σάντουιτς, υγιεινό πρωινό ακόμα και υγιεινό γλυκό και προωθούν υγιεινά κεραστικά για τις ονομαστικές γιορτές και τα γενέθλια των παιδιών. Διοργανώνουν από κοινού κυνήγι θησαυρού και συμμετέχουν σε κοινές εκδηλώσεις με στόχο την

προαγωγή της υγείας. Μαθητές και γονείς αρκετών σχολείων, σε συνεργασία με ποδηλατικούς ομίλους, μετακινούνται με ποδήλατο σε γειτονιές γύρω από το σχολείο, με σκοπό να ευαισθητοποιήσουν το κοινό για τη χρήση του ποδηλάτου. Μηνύματα για υγιεινές συνήθειες γράφονται στα πασχαλινά αυγά και σε χριστουγεννιάτικα δέντρα που στολίζονται στις κεντρικές πλατείες κοινοτήτων. Στα πλαίσια του ΕΔΣΠΥ οι μαθητές φτιάχνουν παιχνίδια με στόχο την

καλλιέργεια κοινωνικών δεξιοτήτων και ορθών συμπεριφορών αναφορικά με την υγεία. Σε άλλα σχολεία δημιουργούνται βιολογικές καλλιέργειες, φυτεύοντας διάφορα λαχανικά και φροντίζοντάς τα μέχρι να είναι ώριμα για συγκομιδή. Μέσα από την όλη διαδικασία, μαθαίνουν ποιες τροφές είναι κατάλληλες για τον οργανισμό μας και ποιες όχι. Σε πολλά σχολεία διοργανώνονται ημερίδες με θέματα όπως «αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των μαθητών», «παρουσίαση των ενδιαφερόντων των παιδιών» και «ημερίδες φιλίας». Στόχος των ημερίδων αυτών είναι η διεύρυνση των ενδιαφερόντων των παιδιών, η απόκτηση νέων φίλων και η ωφέλιμη αξιοποίηση του ελεύθερου τους χρόνου.

ΔΩΜΑΤΙΟ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (SENCORY ROOM)

Το Δωμάτιο Αισθητηριακής Ανάπτυξης είναι ένας χώρος ο οποίος έχει διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να ενθαρρύνει την αυτογνωσία και τις θετικές συμπεριφορές/αντιδράσεις από τα άτομα που το χρησιμοποιούν.

Τα πρώτα δωμάτια αισθητηριακής ανάπτυξης δημιουργήθηκαν στην Ολλανδία, τη δεκαετία του 1970, σε ιδρύματα που παρείχαν υπηρεσίες σε άτομα με σοβαρές αισθητηριακές και νευρολογικές αναπηρίες.

Σε πολλές περιπτώσεις, η χρήση του χώρου αισθητηριακής ανάπτυξης από άτομα με αναπηρίες κάθε ηλικίας (μικρά παιδιά, ενήλικες, ηλικιωμένοι) ενθαρρύνει την ανάπτυξη των αισθήσεων (ακοή, όραση, γεύση, όσφρηση και αφή), το συντονισμό χεριού-ματιού, των δεξιοτήτων αιτίας και αποτελέσματος, την ανάπτυξη του λόγου και της έκφρασης, του ελέγχου από το ίδιο το άτομο στο χώρο στον οποίο βρίσκεται και τη χαλάρωση. Απαραίτητη είναι η επίβλεψη του ατόμου που χρησιμοποιεί το δωμάτιο αυτό από άλλο πρόσωπο. Ιδιαίτερη προσοχή και επίβλεψη πρέπει να υπάρχει στο χώρο όταν χρησιμοποιείται από άτομα που έχουν επιληπτικές κρίσεις.

Βασική αρχή χρήσης του Δωματίου Αισθητηριακής Ανάπτυξης είναι να προσφέρει τις εμπειρίες και τις ευκαιρίες στο άτομο με αναπηρίες για να χαλαρώσει ή για να το διεγείρει μέσα από τις αισθήσεις του και να εξερευνηήσει το χώρο κάτω από την επίβλεψη και τη καθοδήγηση του ατόμου που το συνοδεύει.

Υπάρχουν δύο τρόποι που μπορεί να χρησιμοποιηθεί το Δωμάτιο Αισθητηριακής Ανάπτυξης:

1. από το ίδιο το άτομο με αναπηρίες, το οποίο έχει τον έλεγχο και την

αυτονομία στο χώρο που βρίσκεται και το άτομο που το συνοδεύει, στο δωμάτιο, ακολουθώντας και ενισχύει/στηρίζει τη δραστηριότητα με την οποία επέλεξε να ασχοληθεί το άτομο με ανηπιρίες, χωρίς να επηρεάζει την επιλογή του και

2. από τους θεραπευτές και ειδικούς, οι οποίοι χρησιμοποιούν το δωμάτιο και τον εξοπλισμό που βρίσκεται μέσα, ως μέσο για να επιτευχθούν συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι στόχοι.

Δωμάτια Αισθητηριακής Ανάπτυξης δημιουργήθηκαν και συνεχίζουν να δημιουργούνται σε διάφορους χώρους όπου παρέχονται υπηρεσίες σε άτομα με αναπηρίες (Ειδικά Σχολεία, Ιδρύματα, Νοσοκομεία, Κέντρα/Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας και Κέντρα Αποκατάστασης Ανα-

πήρων), τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Μερικές οικογένειες που έχουν ή φροντίζουν παιδί με ειδικές ανάγκες συχνά δημιουργούν Δωμάτιο Αισθητηριακής Ανάπτυξης στο σπίτι τους.

Τα Δωμάτια αυτά εξοπλίζονται με μαλακά στρώματα, μαξιλάρια, ειδικό φωτισμό και άλλο ειδικό εξοπλισμό με στόχο τη δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος ώστε να πετυχαίνετε:

- η βελτίωση των αισθητηριακών ικανοτήτων του παιδιού
- η ταχεία μετάδοση των αισθητηριακών μηνυμάτων προς τον εγκέφαλο
- η ενίσχυση της γνωστικής ανάπτυξης μέσω αισθητηρίων
- η βελτίωση της διάκρισης των αισθητηριακών ερεθισμάτων με την αφή, την όραση, την οσμή, τη γεύση και την ακοή.
- η ενεργοποίηση της γνώσης των αντικειμένων, μέσω της άμεσης επαφής μαζί τους.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, καθώς και την πρεσβεία των ΗΠΑ στην Κύπρο, διοργάνωσε και υλοποίησε επιμορφωτικές δράσεις για θέματα πρόληψης της νεανικής παραβατικότητας. Συγκεκριμένα, διοργάνωσε ημερίδες, οι οποίες υλοποιήθηκαν στο διάστημα 13-17 Οκτωβρίου 2007, με ομιλητή το διακεκριμένο ειδικό J. D. Hawkins, καθηγητή του πανεπιστημίου Washington στο Seattle. Οι ημερίδες διεξήχθησαν στη Λευκωσία και στη Λεμεσό και σε αυτές συμμετείχαν επιθεωρητές και εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων.

Ο καθηγητής Hawkins έθιξε και επαναδιαπραγματεύτηκε στις ημερίδες αυτές ζητήματα αποτελεσματικής διαχείρισης του μαθητικού πληθυσμού εκ μέρους των εκπαιδευτικών σε επίπεδο τάξης ή σχολικής μονάδας. Αυτό επιτυγχάνεται ανάμεσα σε άλλα, σύμφωνα με τον καθηγητή Hawkins, πρωτίστως με την αξιοποίηση και την καλλιέργεια πτυχών της συναισθηματικής νοημοσύνης των νέων. Οι κατάλληλα διαμορφωμένες δραστηριότητες που σχεδιάζει ο εκπαιδευτικός κατά τη μαθησιακή διαδικασία, αφενός ενεργοποιούν τους μαθητές και τους βοηθούν να οικοδομήσουν τη γνώση που αναφέρεται στο συγκεκριμένο διδακτικό αντικείμενο, και αφετέρου, παρέχουν στον κάθε μαθητή την ευκαιρία για ανάπτυξη διαπροσωπικών επαφών με όλους τους συμμαθητές του και με τον εκπαιδευτικό. Οι δυνατότητες και οι ευκαιρίες για αμφίδρομες μορφές επικοινωνίας απαιτούν την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων εκ μέρους των μαθητών. Η έμφαση που δίνει ο εισηγητής στην διαδικασία της κοινωνικοποίησης μέσω της ενεργητικής συμμετοχής όλων των μαθητών στον κοινωνικό ιστό φαίνεται να αποτρέπει την εκδήλωση σε μεγάλο βαθμό της νεανικής παραβατικής συμπεριφοράς. Ο καθηγητής Hawkins έχει εφαρμόσει συγκεκριμένο ερευνητικό μακροχρόνιο πρόγραμμα μελέτης της παραβατικής συμπεριφοράς και οι διαλέξεις του συνδυάζουν τη θεωρία με την πράξη, την ερευνητική /επιστημονική μελέτη του κοινωνικού φαινομένου της παραβατικής συμπεριφοράς με την παρεμβατική και συστημική προσέγγιση του ζητήματος αυτού. Στις συγκεκριμένες διαλέξεις έδωσε έμφαση στο ρόλο του εκπαιδευτικού στην πρόληψη της νεανικής παραβατικής συμπεριφοράς.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Το ΚΕΕΑ ετοίμασε το σχέδιο δράσης του για το πρώτο τρίμηνο με τα ερευνητικά προγράμματα που του ανατέθηκαν από το ΥΠΠ. Βασικά προγράμματα του ΚΕΕΑ αφορούν στην αξιολόγηση προγραμμάτων αλφαριθμητισμού, ενισχυτικής διδασκαλίας και αλλογλωσσών μαθητών, για όλες τις βαθμίδες της

εκπαίδευσης. Το πρώτο τρίμηνο αφιερώνεται στη διαβούλευση με τις ενδιαφερόμενες διευθύνσεις για το κάθε πρόγραμμα, καθώς και στη συλλογή προκαταρκτικών δεδομένων για τα ερευνητικά προγράμματα. Το ΚΕΕΑ συμμετέχει, επίσης, σε μεγάλα ερευνητικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Τα συγκεκριμένα σχέδια δράσης για το κάθε ερευνητικό πρόγραμμα θα συζητηθούν με τις διευθύνσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και με το Επιστημονικό Συμβούλιο.

Στις 29 και 30 Σεπτεμβρίου 2008, με χρηματοδότηση της

ΟΥΝΕΣΚΟ πραγματοποιήθηκε σεμινάριο – εργαστήριο με θέμα τη χρήση του μοντέλου Rasch στην επεξεργασία δεδομένων έρευνας – αξιολόγησης. Στο σεμινάριο συμμετείχαν μέλη του προσωπικού του ΚΕΕΑ και του ΠΙ και εισηγητής ήταν ο κ. T. Bramley από τον οργανισμό Cambridge Assessment.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Στα πλαίσια της προσπάθειας της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας να προαγάγει την ψυχική υγεία και να παρέχει ευκαιρίες για την ευρύτερη ανάπτυξη των παιδιών σχεδιάζεται με την νέα σχολική χρονιά η υλοποίηση προληπτικού προγράμματος πρωτογενούς πρόληψης με θέμα την «Ανάπτυξη της Ψυχικής Ανθεκτικότητας». Το προληπτικό πρόγραμμα θα εφαρμοστεί στο Δημόσιο Νηπιαγωγείο Προδρόμου (Φλωρίδειο) στη Λάρνακα και βασικό στόχο θα έχει την προώθηση της ψυχικής ανθεκτικότητας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, αφού όπως είναι γνωστό η προσχολική περίοδος θεωρείται περίοδος ζωτικής σημασίας για την ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού. Είναι η τέταρτη συνεχής χρονιά υλοποίησης προληπτικού προγράμματος στο συγκεκριμένο νηπιαγωγείο σχετικά με την συναισθηματική αγωγή των παιδιών.

Με τον όρο «Ψυχική Ανθεκτικότητα» εννοούμε την ικανότητα που επιτρέπει στο άτομο, ομάδα ή κοινότητα να προλάβει, να μειώσει ή να αντεπεξέλθει τις αρνητικές συνέπειες των αντιξοοτήτων και κρίσιμων συμβάντων που μπορεί να υπάρξουν στη ζωή του. Τα παιδιά χρειάζεται να αποκτήσουν ανθεκτικότητα έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τις πολλές αντιξοότητες που θα βρουν μπροστά τους. Δεν μπορούν όμως να την αποκτήσουν από μόνα τους. Χρειάζονται ενήλικες που γνωρίζουν την σημασία της ανθεκτικότητας και που προσπαθούν να την προωθήσουν, αποκτώντας και οι ίδιοι ανθεκτικότητα στην προσπάθεια τους αυτή.

Σύμφωνα με την Schoon (2006) η ψυχική ανθεκτικότητα δεν εξαρτάται μόνο από τα ατομικά χαρακτηριστικά, αλλά επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από διαδικασίες και αλληλεπιδρά-

σεις που συμβαίνουν στην οικογένεια και την κοινότητα. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε τους παράγοντες επικινδυνότητας, τους παράγοντες δηλαδή που αυξάνουν την πιθανότητα αρνητικής έκβασης στην εξέλιξη των παιδιών. Οι κυριότεροι παράγοντες επικινδυνότητας μπορεί να αφορούν το παιδί (π.χ. επιπλοκές κατά την γέννηση, αναπηρία, ανασφαλής συναισθηματική σύνδεση, μη ανεπτυγμένες κοινωνικές δεξιότητες), την οικογένεια (π.χ. έλλειψη ορίων, χρήση ουσιών από γονείς, ενδοοικογενειακές συγκρούσεις και βία, κοινωνική απομόνωση, έλλειψη υποστηρικτικών δικτύων) το σχολείο (π.χ. σχολική αποτυχία, σχολικός εκφοβισμός, συναισθηματική απόσυρση σε θέματα σχολείου) και τη κοινότητα (π.χ. βία και έγκλημα στην γειτονιά, έλλειψη υποστηρικτικών υπηρεσιών, κοινωνικές ή πολιτισμικές διακρίσεις). ►

► Μέσα στους στόχους, γενικότερα των προληπτικών προγραμμάτων, αλλά και του συγκεκριμένου προγράμματος στο Νηπιαγωγείο Προδρόμου, είναι η ενίσχυση των προστατευτικών παραγόντων, παραγόντων που μειώνουν δηλαδή την πιθανότητα αρνητικής έκβασης στην εξέλιξη των παιδιών. Μέσω της ανάπτυξης δραστηριοτήτων προς τα παιδιά από τις νηπιαγωγούς, σε συνεργασία με την ΥΕΨ, ενισχύονται οι προστατευτικοί παράγοντες που αφορούν το παιδί (π.χ. δεξιότητες επικοινωνίας, μηχανισμοί διαχείρισης συναισθημάτων, συναισθηματική σύνδεση με τους γονείς). Η αποστολή άρθρων και ενημερωτικών φυλλαδίων προς τους γονείς και η πραγματοποίηση βιωματικών εργαστηρίων προς τους γονείς έχουν στόχο την ενίσχυση του ρόλου των γονιών και την ενδυνάμωση τους έτσι ώστε να μπορούν να χειριστούν καταστάσεις που αφορούν τα παιδιά τους. Με στόχο την πρόληψη προβλημάτων γίνονται, με τους γονείς που το επιθυμούν, ατομικές συναντήσεις με τους Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους που εμπλέκονται στο πρόγραμμα όπου συζητούνται θέματα που τους προβληματίζουν και τους ανησυχούν. Μέσω της αλληλεπίδρασης της ομάδας (Ε.Ψ. και προσωπικό του νηπιαγωγείου) επιτυγχάνεται η ενδυνάμωση των μελών και η επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη. Το θετικό κλίμα, η αίσθηση του «ανήκειν» και οι

ευκαιρίες για επιτυχία και αναγνώριση της προσπάθειας είναι οι κυριότεροι προστατευτικοί παράγοντες που αφορούν το σχολείο, και που προσπαθούν να επιτευχθούν με τα πιο πάνω που έχουν αναφερθεί.

Για να ξεπεράσουν τις συνέπειες των αντιξοοτήτων, τα παιδιά χρησιμοποιούν τρεις πηγές χαρακτηριστικών της ψυχικής ανθεκτικότητας. Οι 3 πηγές είναι οι εξής: α. Έχω, β. Είμαι και γ. Μπορώ. Η ψυχική ανθεκτικότητα είναι αποτέλεσμα συνδυασμού των χαρακτηριστικών αυτών. Κατά την φετινή σχολική χρονιά, οι στόχοι που θα τεθούν για το πρόγραμμα θα παρθούν από τις τρεις αυτές πηγές χαρακτηριστικών.

ΕΧΩ (εξωτερική υποστήριξη και μέσα)

Σχέσεις εμπιστοσύνης, οργάνωση και ύπαρξη κανόνων στο σπίτι, πρότυπα, ενθάρρυνση για αυτονομία και πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης, κοινωνικής ευημερίας και ασφάλειας.

ΕΙΜΑΙ (εσωτερικές, ατομικές δυνατότητες – συναισθήματα, στάσεις, συμπεριφορά, απόψεις του παιδιού)

Αξιαγάπητος/τη και με ελκυστική ιδιοσυγκρασία, στοργικός/κή, έχω ενσυναίσθηση και αλtruισμό, είμαι περήφανος/νη για τον εαυτό μου, αυτόνομος/μη και υπεύθυνος/νη, ελπίζω, εμπιστεύομαι και έχω πίστη.

ΜΠΟΡΩ (κοινωνικές και διαπροσωπικές ικα-

νότητες)

Να επικοινωνήσω, να επιλύσω προβλήματα, να διαχειριστώ τα συναισθήματα και τις παρορμήσεις μου, να κρίνω τη δική μου ιδιοσυγκρασία καθώς και την ιδιοσυγκρασία των άλλων και να επιδιώκω σχέσεις εμπιστοσύνης.

Παραδείγματα θετικής έκβασης για παιδιά με ψυχική ανθεκτικότητα είναι: η καλή υγεία, η γνωστική εξέλιξη, η προσαρμογή, η κοινωνική ανάπτυξη, η αίσθηση του ανήκειν, η δέσμευση σε σχολικές δραστηριότητες και οι μαθησιακές επιτυχίες. Μακροπρόθεσμα, τα παιδιά με ψυχική ανθεκτικότητα, έχουν πιο πολλές πιθανότητες να ολοκληρώσουν το σχολείο, να δημιουργήσουν σταθερές οικογένειες, να επιδείξουν επαγγελματική σταθερότητα, και να νιώσουν ικανοποίηση από την ζωή παρά τα παιδιά χωρίς ψυχική ανθεκτικότητα με παρόμοιους παράγοντες επικινδυνότητας.

Από τις πολλές μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα είναι φανερό πως η αντίληψη ότι τα παιδιά που ζουν κάτω από άσχημες συνθήκες διαβίωσης ή που βιώνουν κρίσιμα συμβάντα αναπόφευκτα θα καταρρεύσουν και δεν θα μπορέσουν να ξεπεράσουν τις αρνητικές επιδράσεις της δύσκολης ζωής που πέρασαν δεν ισχύει. Η ανθεκτικότητα μαθαίνεται, και τα αποτελέσματα είναι καλύτερα όταν η εκμάθηση αρχίσει από μικρή ηλικία.

Βιβλιογραφία

1. A Guide to Promoting Resilience in Children: Strengthening the Human Spirit. Edith H. Grotberg. The International Resilience Project. From the Early Childhood Development: practice and Reflections series. Bernard Van Leer Foundation, 2. Risk, protection and resilience in children and families. Research to Practice Notes. Adapted from Durlak (1998) and National Crime Prevention (1999), 3. Supporting Resilience of Children and Youth. Evelyn Reed-Victor. Project HOPE. Virginia Commonwealth University, 4. Resilience- giving children the skills to bounce back. Darlene Kordich Hall and Jennifer Pearson. Reaching IN ... Reaching OUT Project. Toronto & Guelph, Ontario. November 2003, 5. Children Who Overcome Adversity to Succeed in Life. Ann S. Masten. University of Minnesota. , 6. Έτσι αντέχουμε στις δυσκολίες της ζωής. Λουίζα Βογιατζή. <http://www.vita.gr>, 7. Werner, E. E. Vulnerable but invisible: a longitudinal study of resilient children and youth. New York: McGraw-Hill. 1982

■ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΘΕΡΙΝΩΝ ΠΡΟΒΟΛΩΝ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Θέατρο ένα και ο Όμιλος Φίλων Κινηματογράφου διοργάνωσαν και εφέτος το πρόγραμμα κινηματογραφικών προβολών «Μαραθώνιος Θερινών Προβολών». Όπως κάθε καλοκαίρι, η όμορφη αυτή εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στον αρχαιότερο εν ζωή θερινό κινηματογράφο της Λευκωσίας, τον κινηματογράφο Κωνσταντία. Ο Μαραθώνιος Θερινών Προβολών, είναι ένας από τους πιο σημαντικούς θεσμούς του Υπουργείου, τόσο στον τομέα του κινηματογράφου, όσο και στον τομέα της αναβάθμισης της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του τόπου. Η εξέλιξη της πρωτοβουλίας αυτής, μέρος της οποίας περιοδεύει σε διάφορα χωριά της Κύπρου, είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν νέοι μοχλοί ανάπτυξης της τέχνης του κινημα-

τογράφου στον τόπο μας, με την ίδρυση ενός δικτύου προβολών σε κοινότητες της υπαίθρου, και την αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος των κατοίκων της υπαίθρου για τον κινηματογράφο.

Οι επιλογές ταινιών έγιναν με γνώμονα την ποιότητα, την κινηματογραφική αγωγή του κοινού και την τέρψη. Το πρόγραμμα περιλάμβανε και αριθμό ταινιών για τους μικρούς κινηματογράφοφιλους.

Ανάμεσα στις ταινίες που προβλήθηκαν στο φετινό πρόγραμμα ήταν και η μοναδική κωμωδία των αδελφών Μαργκ Μια Μέρα στον Ιππόδρομο (1937), η ταινία La ANTENA (2007) του Esteban Sapir η οποία ξεχώρισε διεθνώς για την θαυμάσια φωτογραφία της, τα σκηνοθετικά της ευρήματα και το εξπρεσιονιστικό ντεκόρ, η πολυβραβευμένη ταινία σταθμός Ο Ρόκο και τα Αδέλφια του (1960) του Λουκίνο Βισκόντι, η πρόσφατα βραβευμένη στο φεστιβάλ των Κανών ταινία κινουμένων σχεδίων Περσέπολις (2007) των Marjane Satrapi, Vincent Parronpaud και πολλές άλλες αξιόλογες ταινίες. Στις τρυφερές, θερινές νύχτες και με το νοσταλγικό άρωμα γιασεμιού, τις ταινίες παρακολούθησε ένα ετερόκλητο κοινό, αποτελούμενο από παιδιά και οικογένειες, ξένους, καλλιτέχνες και σινεφίλ.

■ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗ ΑΘΗΝΑ

Στο Σπίτι της Κύπρου πραγματοποιήθηκαν τον μήνα Σεπτέμβριο τρεις εκδηλώσεις, ενώ συνδιοργανώθηκαν ή υποστηρίχτηκαν άλλες τρεις εκδηλώσεις.

Αναλυτικότερα πραγματοποιήθηκαν:

Δύο εικαστικές εκθέσεις. Η έκθεση της Τέας Χατζηκυριάκου, με τίτλο «Μες στην πολλή συνάφεια του κόσμου», της οποίας τα εγκαίνια τέλεσε ο Αναπληρωτής Κυβερνητικός Εκπρόσωπος κ. Ευάγγελος Αντώνιος και η έκθεση του Νικία Λειβαδά με τίτλο, «Με το μάτι του αετού».

Πραγματοποιήθηκε επίσης μία συναυλία με έργα της Κυπρίας συνθέτριας Σοφίας Σέρρη. Έπαιξαν οι μουσικοί Βάλια Τσιμπλακάκη πιάνο, Κώστας Αναστασόπουλος βιολί και

Christopher Humphrys τσέλο.

Το Σπίτι της Κύπρου οργάνωσε επίσης, την παρουσίαση των βιβλίων «Ο Γιος της Καταιγίδας» του Γιάννη Μελέσιου και «Της Αφροδίτης και του Άδωνη» της Ντίνας Παγιάση-Κατούρη, στο πλαίσιο του 37ου Φεστιβάλ Βιβλίου. Το βιβλίο του Γιάννη Μελέσιου παρουσίασε ο κα-

θηγητής, Πρόεδρος του Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ανδρέας Βοσκόκ και της Ντίνας Παγιάση Κατούρη ο κριτικός λογοτεχνίας κ. Αλέξης Ζήρας. Αποσπάσματα από τα βιβλία διάβασε η ηθοποιός Μαρία Φιλίππου.

Σε συνεργασία με τον Δήμο Νίκαιας το Σπίτι της Κύπρου συνδιοργάνωσε την εκδήλωση-αφιέρωμα στον ποιητή Γιώργο Σεφέρη, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Μικρασιατικής Μνήμης». Κεντρικός ομιλητής ήταν ο Πρέσβης της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Γιώργος Γεωργής. Ακολούθησε μουσικό πρόγραμμα με τον Μανώλη Μητσιά, ο οποίος ερμήνευσε μεγαλοποιημένα ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη από τον Μίκη Θεοδωράκη και τον Δήμο Μούτση.

■ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΟΙ ΓΛΩΣΣΕΣ ΚΑΙ Ο ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

«Ενωμένοι στην πολυμορφία, είναι το σύνθημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πολυμορφία στον πολιτιστικό πλούτο, στις παραδόσεις, στις πεποιθήσεις, στις γλώσσες. Η γλωσσική πολυμορφία αποτελεί ανεκτίμητο πλούτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διατήρηση της προϋποθέτει την καλλιέργεια και την εκμάθηση διαφορετικών γλωσσών». Πεπεισμένοι λοιπόν ότι η γνώση των σύγχρονων γλωσσών αποτελεί γέφυρα επικοινωνίας των λαών και εργαλείο κοινωνικής συνοχής και μέσα στα

πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους Διαπολιτισμικού Διαλόγου και της Ανακοίνωσης της Ε.Ε. «Πολυγλωσσία: Πλεονέκτημα για την Ευρώπη και κοινή δέσμευση», το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Πανεπιστήμιο Κύπρου διοργάνωσαν συνέδριο με θέμα «Γλώσσες και Διαπολιτισμικός Διάλογος», υπό την Αιγίδα του Επίτροπου για την Πολυγλωσσία, κ. Leonard Orban, στις 7 – 9 Νοεμβρίου 2008 στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Η τελετή έναρξης του Συνεδρίου πραγματοποιήθηκε με επιτυχία την Παρασκευή, 7 Νοεμβρίου παρουσία του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέα Δημητρίου, του Πρύτανη του Πανεπιστημίου, Καθηγητή Σταύρου Α. Ζένιου, του Διευθυντή του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο κ. Τάσου Γεωργίου, της εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Fiorella Perotto, εκπροσώπων κομμάτων, των Πρέσβων της Γαλλίας, της Ισπανίας, της Ιταλίας και της Ρουμανίας και άλλων αξιωματούχων. Στην τελετή έναρξης τραγούδησε η χο-

ρωδία του Μουσικού σχολείου Λεμεσού υπό τη διεύθυνση της κ. Αγγελίνας Σπανού. Στο Διεθνές συνέδριο συμμετείχαν, ως ομιλητές, επιστήμονες από όλη την Ευρώπη, μεταξύ των οποίων και Τουρκοκύπριοι, ενώ το ακροατήριο περίπου 300 ατόμων αποτελείτο από ακαδημαϊκούς, καθηγητές μέσης και δημοτικής εκπαίδευσης καθώς και φοιτητές. Στα πλαίσια του συνεδρίου συζητήθηκαν μεταξύ άλλων θέματα όπως οι γλώσσες και η κοινωνική συ-

νοχή, η επίδραση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες στον νέο ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό χώρο, η οικοδόμηση δεξιοτήτων διαπολιτισμικής επικοινωνίας μέσα από το γλωσσικό μάθημα, η σημασία της τεχνολογίας στη διδασκαλία των σύγχρονων γλωσσών, οι αλλόγλωσσοι Μαθητές στα Σχολεία της Κύπρου ο ρόλος του καθηγητή των σύγχρονων γλωσσών στην Ευρώπη και τη Μεσόγειο του 21ου αιώνα, η διδασκαλία της ελληνικής και της τουρκικής ως δεύτερη/ξένη γλώσσα καθώς και τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα στη διδασκαλία της γλώσσας του «άλλου». Μέσα από τις εργασίες του συνεδρίου και αναγνωρίζοντας τη σημαντικότητα του διαλόγου ανάμεσα σε διαφορετικούς πολιτισμούς προκύπτει το συμπέρασμα ότι η γνώση ξένων γλωσσών είναι σημαντικό προτέρημα και αποτελεί παράγοντα επιτυχούς συνεργασίας, αλληλοκατανόησης και ενότητας μεταξύ των διαφορετικών λαών της Ευρώπης.